

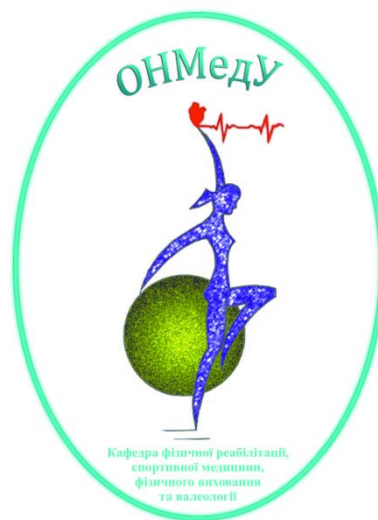
МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЇ – 2022

*XXI ЮВІЛЕЙНА МІЖНАРОДНА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ,
ПРИСВЯЧЕНА 90-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації,
спортивної медицини, фізичного виховання та валеології ОНМеду*

6-7 жовтня 2022 року

Матеріали конференції

Одеса 2022

УДК 613.4 (043.3) + 61:796 (043.2)

Головний редактор: завідувачка кафедрою фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології д.мед.н., проф. Ольга ЮШКОВСЬКА

Секретаріат: д.мед. н., доцент Олександр ПЛАКІДА
к.мед.н., асистент Олена ФІЛОНЕНКО
Вікторія РАДАЄВА

С 91 Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології – 2022 / XXI Ювілейна міжнародна науково-практична конференція, присвячена 90-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання та валеології ОНМедУ. Одеса, 6-7 жовтня 2022 року /
Матеріали конференції. – Одеса: ПОЛІГРАФ, 2022 – 114 с.
ISBN 978-966-2326-72-

У збірці містяться матеріали XXI Ювілейної міжнародної науково-практичної конференції, присвяченої 90-річчю з дня заснування кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання та валеології ОНМедУ «Сучасні досягнення спортивної медицини, фізичної реабілітації, фізичного виховання та валеології – 2022».

Висвітлюються питання наукових досліджень провідних фахівців у галузі спортивної медицини, фізичної реабілітації, валеології, фізичного виховання і практичної охорони здоров'я. Наведено результати використання нових діагностичних та лікувальних технологій у повсякденній роботі, а також досягнення фундаментальних досліджень. Всі тези друкуються в авторський редакції.

Підписано до друку: 05.10.2022 р. Формат 60x90/16. Папір офсетний.
Гарнітура Times New Roman. Умовн.-друк. арк. 7,1. Наклад 300 прим.

Видавництво «ПОЛІГРАФ»
Свідоцтво: серія ДК № 6977 від 14.11.2019 р.
вул. Польська, 9/13, Одеса, 65014

ISBN 978-966-2326-72-

© Одеський національний медичний університет, 2022

КАФЕДРИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ, СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ВАЛЕОЛОГІЇ – 90 РОКІВ

Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології (до 1997 р. – фізичного виховання, лікувальної фізкультури та лікарського контролю) була організована на підставі рішення Ради професорів Одеського медичного інституту 3 вересня 1932 року.

Першим завідувачем кафедри став директор Одеської філії Всеукраїнського НДІ фізичної культури, доцент Яків Йосифович Камінський, що знаходився біля витоків зародження і становлення в Одеському регіоні лікувальної фізичної культури й лікарського контролю.

У довоєнні роки, кафедру очолювали старший викладач К.К. Трофимов, доцент В.М. Бідер, доцент М.В. Корабльов. Після Великої Вітчизняної війни замість самостійної кафедри фізичного виховання, ЛФК і ЛК був створений однойменний курс при кафедрі військово-медичної підготовки, яким до 1950 р. завідували: полковник Г.А. Дмитрієвській, канд. мед. наук, полковник медичної служби В.Т. Стівбун, ст. викладач, майор медичної служби М.И. Гольдберг. У 1950 р. курс був перетворений в самостійну кафедру, яку до 1956 р. очолювали: канд. мед. наук, доцент В.О. Фельдштейн, ст. викладач І.Д. Капустін, канд. мед. наук, доцент Г.П. Антошечкин і канд. мед. наук, доцент Е.І. Рябуха.

З 1956 р. протягом 31 року завідувачем кафедри був канд. мед. наук, доцент, Заслужений тренер УРСР і СРСР Олександр Костянтинович Дюжев, з 1987 р. до 2008 року кафедрою завідував Заслужений працівник освіти України, д-р мед. наук, проф. Валентин Степанович Соколовський, а з 2008 по теперішній час кафедру очолює д-р мед. наук, проф. Ольга Геннадіївна Юшковська.

З перших днів організації і роботи кафедри велика увага приділялася навчально-методичній і науково-методичній роботі, впровадженню розроблених методик з організації раціональних режимів рухової активності хворих з різною патологією у практику охорони здоров'я.

За результатами проведених науково-дослідних робіт співробітниками кафедри були виконані і захищені наступні дисертації: Стебловцев М.М. «Лікувальна фізкультура при інфаркті міокарду в стаціонарах і поліклінічних умовах» (1967); Дюжев О.К. «Раціональні режими рухової активності в торакальній хірургії» (1969); Нурик Л.Ф. «Інструментальна діагностика як метод фармакологічного дослідження серцево-судинної системи» (1972); Саньков В.П. «Основні критерії для призначення раціональних режимів рухової активності особам з хірургічними захворюваннями органів черевної ділянки» (1972); Романов М.С. «Лікувальна фізкультура при травмах і захворюваннях щелепно-лицевої ділянки» (1973); Горяча В. М. «Діагностика функціонального стану серцево-судинної системи у дітей в активній фазі ревматизму під впливом лікувальної фізкультури» (1975); Кобазев М.М. «Обґрунтування раціональних режимів занять фізичними вправами плавкладу флоту» (1978); Погорілий В.В. «Психічна регуляція і фізична працездатність спортсменів» (1985); Войтенко С.В. «Методика, організація і ефективність використання

фізичних вправ у процесі трудової діяльності моряків у тривалих рейсах» (1987); В.С. Влодова В.С. «Ефективність використання засобів фізичної культури у підлітків із спадковою схильністю до гіпертонічної хвороби» (1990).

З 1985 р. кафедра займається розробкою наукової тематики, присвяченої вивченню адаптації людини до напруженої м'язової діяльності і розробки критеріїв її оцінки. Матеріали цих досліджень стали основою докторської дисертації В.С. Соколовського «Адаптація організму людини до напруженої м'язової діяльності і розробка критеріїв оцінки» (1991). У межах наукового напрямку на кафедрі виконані кандидатські дисертації: Плакіда О.Л. «Аеробні і анаеробні здібності студентів з різними рівнями підготовленості» (1990 р.); Бондарев І.І. «Лікарський контроль на заняттях карате і культуризмом з використанням інтенсивних фізичних навантажень» (1995); Сочинська Т.В. «Зміни реактивності організму в умовах тривалих фізичних навантажень циклічного характеру» (1996); Юшковська О.Г. «Оцінка адаптаційних зсувів в організмі бігунів-стайерів у динаміці річного спортивного тренування» (2000); Романчук О.П. «Експрес-оцінка адаптаційних зсувів у спортсменів, що займаються ациклічними видами спорту» (2000).

З 2004 р. темою НДР кафедри є «Вивчення саногенетичних механізмів і диференційований підбір корекційно-реабілітаційних заходів (у тому числі використання психофізичної гімнастики, східно-оздоровчих систем, лікувальної фізичної культури, засобів і форм фізичного виховання) залежно від рівня здоров'я, напруги адаптаційних резервів, стадії захворювання» (№ держреєстрації 0103 У 007946), у рамках якої завершені докторська дисертація Юшковської О.Г. «Саногенетична концепція оцінки ефективності і прогнозу санаторно-курортної реабілітації хворих на ішемічну хворобу серця» та кандидатська дисертація С.І. Лазаревої «Лікувальна фізкультура в комплексному відновлювальному лікуванні дітей, хворих на дитячий церебральний параліч».

Починаючи з 2009 року кафедра виконувала науково дослідну роботу «Дослідження методів підвищення ефективності, організації, контролю і управління процесом корекції функціонального стану і фізичної підготовленості різних контингентів, що займаються фізичною культурою та спортом, з використанням інноваційних підходів, заснованих на вживанні нових сучасних технологій фізичного виховання і лікувальної фізичної культури» В межах даної тематики була підготована та успішно захищена кандидатська дисертація старшого викладача кафедри Долгієр Є.В. на тему «Фізична реабілітація жінок ювенільного періоду, хворих на нейроциркуляторну дистонію, засобами оздоровчої аеробіки». В 2017 році успішно захищена дисертація асистента Страшко Є.Ю. «Принцип комплексного впливу методами медичної реабілітації та фізіотерапії на спіралеподібні кінематичні м'язові ланцюги дітей, хворих на спастичні форми дитячого церебрального паралічу».

У термін 2019-2023 роках кафедра працює над НДР «Розробка програми адекватної профілактики передпатологічних станів і захворювань засобами фізичної культури та методами фізичної реабілітації контингенту осіб з різним рівнем фізичної активності».

27 квітня 2021 року співробітниками кафедри захищено 2 дисертаційні роботи: докторська дисертація Плакіді Олександра Леонідовича «Стратегія вибору немедикаментозних методів профілактики захворювань і відновлювального лікування на санаторному етапі реабілітації на основі особливостей адаптаційних реакцій організму на фізичні навантаження різного напрямку та інтенсивності» (науковий керівник д-р мед. наук, професор Юшковська О.Г.) та кандидатська дисертація Філоненко Олени В'ячеславівни «Диференційний підхід до вибору програми реабілітації хворих на ішемічну хворобу серця, враховуючи композиційний склад тіла, на санаторному етапі реабілітації з використанням нордичної ходьби» (науковий керівник д-р мед. наук, професор Юшковська О.Г.).

У 1997 р. при кафедрі відкрита аспірантура, яку успішно закінчили із захистом кандидатських дисертацій О.Г. Юшковська (2000), О.П. Романчук (2000), Н.М. Кухар (2002), Лазарева С.І. (2005).

У 1980 р. наказом МОЗ України на базі кафедри був створений доцентський курс тематичного удосконалення «Лікувальна фізкультура і спортивна медицина» при факультеті удосконалення лікарів ОМІ ім. М.І Пирогова. За час роботи циклу підвищили кваліфікацію більше 600 лікарів з лікувальної фізкультури і спортивної медицини і більше 280 методистів з лікувальної фізкультури з вищою педагогічною освітою з різних регіонів України. В даний час на кафедрі проводяться передатестаційні цикли, спеціалізація, цикли тематичного удосконалення і стажування лікарів з ЛФК і спортивної медицини.

У 2005 р. видано підручник (гриф МОЗ України) «Лікувальна фізична культура» (автори Соколовський В.С., Романова Н.О., Юшковська О.Г.) та монографія доцента Борисюка Б.Б. «Реальная йоготерапия». Соколовський В.С., Юшковська О.Г., Романова Н.О. взяли участь у написанні розділів книги «Лікувальна фізкультура в комплексі санаторно-курортного лікування».

Також було видано методичні рекомендації з грифом МОЗ України «Використання м'якої ігрової (сенсорно-моторної) кімнати для занять лікувальної фізкультурою дітей з різними формами церебрального паралічу» (Соколовський В.С., Прус В.П., Прус С.В., Лішневська В.В., Лазарева С.І.) та «Психофізична гімнастика у комплексній санаторно-курортній реабілітації хворих на ішемічну хворобу серця» (Соколовський В.С., Юшковська О.Г., Фісенко Л.І., Лічінакі О.О., Тищук М.М.).

В 2009 році вийшла монографія д-р мед. наук, Юшковської О.Г. «Фізична реабілітація хворих на ішемічну хворобу серця». Ольга Геннадіївна є також співавтором навчальних посібників «ЛФК в санаторно-курортних закладах», «Современная механотерапия в санаторно-курортной практике», «Медицинская реабилитация», науково-практичного довідника «Курорти та санаторії України».

Кафедра фізичної реабілітації, спортивної медицини фізичного виховання і валеології згідно з наказом Міністерства охорони здоров'я України за № 532 від 23.08.11 р. «Про внесення змін до наказу МОЗ України» визначена опорною з питань фізичного виховання, здоров'я та валеології медичних та фармацевтичного закладів освіти III-IV рівнів акредитації МОЗ України для

спеціальностей: 7.12010001 «Лікувальна справа», 7.12010002 «Педіатрія», 7.12010003 «Медико-профілактична справа».

Щорічно проводяться міжкафедральні онлайн-наради фахівців однопрофільних кафедр МОЗ України з фізичного виховання, на яких затверджуються нові програми, корегування тестів та нормативів, які розробляються співробітниками опорної кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології Одеського національного медичного університету.

За останні роки співробітниками кафедри було видано навчальний посібник (з грифом МОЗ України) «Самостійні заняття з фізичного виховання»; розроблено (Юшковской О.Г., Бондаревым И.И., Кухар Н.Н., Плакидою А.Л., Клоковым В.А.) «Основи спортивної медицини» (методические рекомендації для студентів 4 курсу); (Юшковською О.Г.; Середовською В.Ю.; Пархоменко О.А.). розроблені програми «Фізичне виховання» та «Фізичне виховання та здоров'я» (курс за вибором); Комплексне санаторно-курортне лікування хворих на ішемічну хворобу серця із застосуванням функціонального харчування /Методичні рекомендації // К.Д. Бабов, О.Г. Юшковська, О.Л. Плакіда, О.А. Усенко. – Одеса. – 2016. – 18 с.; Фізична реабілітація жінок після радикального лікування раку молочної залози на етапах ранньої та підгострої реабілітації в санаторно-курортних закладах України /Методичні рекомендації //О.Г. Юшковська, Т.В. Семикопна О.І. Ткаченко, Н.І. Владимірова, Н.М. Кухар, О.В. Бондар, О.Д. Гавловський. «Основи спортивної медицини» (методичні рекомендації для студентів 4 курсу, 2018).

Кафедра була ініціатором організації і проведення 25-26 вересня 2002 р. в м. Одеса I Всеукраїнського з'їзду фахівців із спортивної медицини і лікувальної фізкультури «Перспективи розвитку спортивної медицини і лікувальної фізкультури XXI століття». Були видані матеріали з'їзду, в яких опубліковано 16 робіт співробітників кафедри.

Інтернатура на кафедрі проводиться за двома спеціальностями: «Спортивна медицина та «Фізична та реабілітаційна медицина». В цьому році на спеціальність «Фізична та реабілітаційна медицина» набрана група у кількості 9 інтернів. Керівник – завідувач кафедри, д-р мед. наук, професор Юшковська О. Г.

Постійно на кафедрі проводяться курси підвищення кваліфікації з циклів «ПАЦ», «Спеціалізація», «Стажування» за фахом «Лікувальна фізкультура» та «Спортивна медицина», «Фізична та реабілітаційна медицина».

З нової дисципліни «Фізична та реабілітаційна медицина» для спеціалізації лікарів вже проведено 2 випуски у кількості по 15 слухачів.

Кафедра має у своєму розпорядженні хорошу матеріальну базу, що дозволяє належним чином проводити навчальну, методичну і наукову роботу. Є лекційна аудиторія, 3 навчальні кімнати для проведення практичних занять, зал для масажу і мануальної терапії, 9 спеціалізованих залів для проведення занять з фізичного виховання.

Починаючи з 1993 року, кафедра щорічно проводить міжнародні науково-практичні конференції «Сучасні досягнення валеології, спортивної медицини та лікувальної фізкультури» з виданням збірок тез матеріалів конференцій. 6-7

жовтня 2022 року на кафедрі буде проводитися XXI Науково-практична конференція з міжнародною участю «СУЧАСНІ ДОСЯГНЕННЯ СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ВАЛЕОЛОГІЇ- 2022», яка присвячена 90-річчю заснування кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання і валеології.

ВІТАЄМО УЛЮБЛЕНУ КАФЕДРУ З ЮВІЛЕЄМ!

Ольга Юшковська

Співпрацівники кафедри фізичної реабілітації, спортивної медицини, фізичного виховання та валеології ОНМедУ 2022-2023 навч. року

Перший ряд. Зліва направо: Вікторія Радаєва, Вікторія Середовська, Ольга Юшковська, Ганна Коростильова.

Другий ряд. Зліва направо: Олег Семененко, Ірина Пархоменко, Сергій Афанасьєв, Олександр Плакіда, Ігор Бурдін, Олена Філоненко, Камо Шахназарян.

ЗМІСТ

КАФЕДРИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ, СПОРТИВНОЇ МЕДИЦИНИ, ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ І ВАЛЕОЛОГІЇ – 90 РОКІВ Юшковська О.Г.	3
ВИХОВАННЯ ФАХІВЦЯ З ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ В ПРОЦЕСІ ЗДОБУТТЯ ОСВІТИ Андрійчук О. Я.	8
ОБГРУНТУВАННЯ НОВИХ ПІДХОДІВ У ВИВЧЕННІ ПИТАНЬ СЕМІОТИКИ З ОСНОВАМИ ПРОПЕДЕВТИКИ Андрійчук О. Я.	9
ПОШИРЕНІСТЬ СИМПТОМІВ НЕФУНКЦІОНАЛЬНОГО ПЕРЕНАПРУЖЕННЯ (ПЕРЕТРЕНОВАНОСТІ) У ЛЕГКОАТЛЕТІВ В ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД НАЯВНОСТІ ХРОНІЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ ОПІРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ Атаман Ю. О., Шевець В. П., Бірченко С. К.	11
ОЦІНКА ЯКОСТІ ЖИТТЯ ТА ФУНКЦІОНУВАННЯ ХВОРИХ З ПАТОЛОГІЄЮ ОПІРНО-РУХОВОГО АПАРАТУ НА ЕТАПІ РЕАБІЛІТАЦІЇ Бабова І. К.	12
ДОСВІД ЗАСТОСУВАННЯ ЛІКУВАЛЬНОЇ ГІМНАСТИКИ ТА СИЛОВИХ ВПРАВ В РЕАБІЛІТАЦІЇ ВІЙСЬКОВИХ ЗСУ, ХВОРИХ НА ОСТЕОХОНДРОЗ ХРЕБТА ТА ЙОГО УСКЛАДНЕНЬ Балаш О.П.	13
СКАНДИНАВСЬКА ХОДЬБА, ЯК ФІЗИЧНА АКТИВНІСТЬ ДЛЯ ПОКРАЩЕННЯ БІОМЕХАНІКИ ХОДЬБИ Безега С.І.	19
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ПРИ ОСТЕОХОНДРОЗІ ШИЙНОГО ВІДДІЛУ ХРЕБТА Бутов Р. С., Кудряшова А. О.	20
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ПРИ ПЛЕЧЕ-ЛОПАТКОВОМУ ПЕРІАРТРИТІ Бучинський О. С.	22
ВДОСКОНАЛЕННЯ РІВНЯ ПІДГОТОВЛЕНОСТІ БОКСЕРІВ В УМОВАХ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ Вережкін О. О., Новицький О. О., Хохла А. І., Хомишин В. П.	24
ВІЙСЬКОВИЙ СОН - ЧУЙНИЙ СОН! Волохова Г.О.	25
ФІЗИЧНА РЕАБІЛІТАЦІЯ ХЛОПЦІВ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ ІЗ ХВОРОБОЮ ОСГУДА-ШЛЯТТЕРА Воронова М. В., Бурдін І.Є.	25
ОСОБЛИВОСТІ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ЛЮДЕЙ ПОХИЛОГО ВІКУ Гостєв О., Ситник О.	26